

A Fővárosi Ítéltábla dr. Varga M. Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Simonyi Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű, a Kohlmann Ügyvédi Iroda II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti a Fővárosi Ítéltábla 2013. június 13. napján kelt 14.Gf.40.476/2012/3. számú végzése folytán megismételt eljárásában a Budapest Környéki Törvényszék 2015. április 15. napján kelt 11.G.23.059/2013/40. számú ítélete ellen a felperes és a II. rendű alperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, kötelezi a felperest, hogy a II. rendű alperesnek 15 napon belül fizessen meg 100.000,- (Egy-százezer) Ft perköltséget. Egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 250.000,- (Kettőszáz-ötvenezer) Ft + áfa, a II. rendű alperesnek 50.000,- (Ötvenezer) Ft + áfa ügyvédi munkadíjból és 15.000,- (Tizenötezer) Ft fellebbezési illetékből álló másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezések elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes között 2003. március 18. napján szállítási szerződés megnevezésű megállapodás jött létre, mely szerint a felperes mint megrendelő megrendel az I. rendű alperestől mint szállítótól 1 db Scania Irizar PB 12.2. típusú autóbustzt, a megrendelő által aláírt és elfogadott műszaki leírás szerinti kivitelben. A gépjármű vételára 308.000,- EUR, áfa nélkül. A szerződés III.5. pontja szerint a szállító a szerződés aláírását követően adásvételi szerződést köt egy később meghatározandó pénzintézettel a jelen szállítási szerződés tárgyát képező gépjárműre a célból, hogy az a megrendelő részére lízingszerződés keretében bérbe adja. Az adásvételi szerződés létrejötte esetén a vételárat az adásvételi szerződésben meghatározott fél (lízingbe adó) fizeti ki a szállító részére a lízingszerződésben meghatározott feltételek szerint. A III.6. pont szerint a felek megállapodnak abban, hogy amennyiben a III/6. (helyesen: III/5.) pontban említett lízingszerződés bármely okból nem jön létre a megrendelő jogosult a szállítótól kérni a jelen adásvétel készpénzes konstrukciójúvá alakítását. A III/7. pont szerint a gépjármű átadását a szállító a lízingbeadó helyett és nevében, annak engedélye és megbízása alapján végzi.

A felperes mint lízingbe vevő és a II. rendű alperes mint lízingbe adó között 2003. április 17. napján nyílt végű deviza alapú pénzügyi lízingszerződés jött létre az előbbi gépjárműre. A lízing futamideje 60 hónap volt. A II. rendű alperes mint lízingbe adó általános szerződési feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) II.6. pontja szerint a szállítót a lízingbe vevő saját felelősségére választja ki. A lízingbe adó megköti a lízingbe vevő által kiválasztott szállítóval az adásvételi vagy szállítási szerződést. A III.11. pont szerint a lízingtárggyal kapcsolatban felmerülő jótállási, szavatossági és egyéb, a lízingtárgy használatával kapcsolatos igényeit a lízingbe vevő közvetlenül a szállítóval szemben

jogosult és köteles érvényesíteni. Ennek érdekében a lízingbe adó a lízingszerződéssel a lízingbe vevőre ruhazza át az adásvételi szerződésen alapuló jogait, követeléseit - így különösen a szállító bármely szerződésellenes magatartása miatti kártérítési, szavatossági, valamint jótálláson, illetve termékfelelősségen alapuló jogait -, kivéve a tulajdonjogot, illetve a lízingtárgy esetleges vételár (vétélárelőleg) visszatérítését. A IV.14. pont szerint a lízingtárgy tulajdonjoga a futamidő teljes időtartama alatt a lízingbe adót illeti meg.

A II. rendű alperes lízingbe adó 2010. május 14. napján adta ki azt a nyilatkozatot, amelyben kijelentette, hogy a lízingbe vevő felperes a TNP03 GN096090 számú pénzügyi lízingszerződésben vállalt kötelezettségeinek eleget tett, ezért hozzájárult a nevére bejegyzett tulajdonjog törléséhez és a tulajdonjog felperes javára történő bejegyzéséhez.

A felperes 2010. május 14-től 2011. június 1. napjáig, a gépjármű eladásáig volt a tulajdonos-üzembentartója.

A felperes a 2008. július 29. napján benyújtott és az eljárás során módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felperes és I. rendű alperes között 2003. március 18. napján létrejött szállítási szerződés a Ptk. 210. § (4) bekezdésére tekintettel érvénytelen, mivel az alperes a felperest megtévesztette. Figyelemmel az éveken át tartó felperesi használatra, az érvénytelenség jogkövetkezményét a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján kérte a szerződés érvényessé nyilvánítása mellett az ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás felperes részére történő visszatérítésével, a fizetendő vételárat leszállítva kötelezze az I. rendű alperest 30.000.000,- Ft megfizetésére. Keresetét később kiterjesztette a gépjárművel kapcsolatos szavatossági igény érvényesítésére is, amely tárgyában a Fővárosi Törvényszék előtt 4.G.40.003/2011. szám alatt folyamatban lévő per a jelen per elbírálásáig felfüggesztésre került.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2012. május 18. napján kelt 11.G.24.853/2011/8. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A felperes fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéltábla a 2013. június 13. napján kelt 14.Gf.40.476/2012/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A határozata indokolásában rögzítette, hogy a felperes a keresetében a 2003. március 18. napján kelt szállítási szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte megtévesztésre hivatkozással, mivel a lízingtárgy lényeges tulajdonságait a felek ebben a szerződésben határozták meg. Helyes az a felperesi hivatkozás, hogy fenti jogi konstrukciót tekintve a megtévesztett fél kizárólag ő mint lízingbe vevő lehetett, hiszen az ASZF I.1. pontja alapján a gépjármű kiválasztására egyedül ő volt jogosult, abba a lízingbe adónak beleszólása nem volt. Ha a lízingtárgy lényeges tulajdonságai tekintetében a felperest megtévesztették, ez az ő érdeksérelmét eredményezi, mivel ennek hátrányát mind a használat során, mind a tulajdonjog megszerzésével ő viseli. A lízingbe adó a lízingszerződés felperes általi maradéktalan teljesítésével a teljes lízingdíjhoz hozzájutott, ezért nincs jogi érdekeltsége az alperessel kötött adásvételi szerződés megtámadására. Hangsúlyozta, hogy amennyiben a lízingbe vevő megtámadási jogát a bíróság nem ismerné el, ez azzal a nyilvánvalóan elfogadhatatlan következménnyel járna, hogy a lízingbe adó érdekeltség hiányában, a lízingbe vevő pedig keresethetőségi jog hiányában nem tudna fellépni egy esetleges, a szerződés érvénytelenségét okozó megtévesztő magatartással szemben. A szerződés megtámadása kötelmi igény, ezért nincs jelentősége annak, hogy a felperes az autóbust továbbértékesítette, annak már nem tulajdonosa. A szerződés érvénytelenségének megállapítására vonatkozó kereset benyújtásának nem feltétele, hogy az igényérvényesítő, a szerződéssel szerzett vagyontárgy tulajdonosa legyen, ezért a felperes keresethetőségi joggal rendelkezik.

A megismételt eljárás tekintetében előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak fel kell hívnia a felperest a keresete olyan tartalmú pontosítására, amely az érvénytelenség jogkövetkezményének kért levonását lehetővé teszi, figyelemmel arra, hogy a tulajdonjog átruházása és az ellenérték megfizetése a lízingbe adó és az I. rendű alperes között létrejött szerződés alapján történt, illetve e szerződés szerződő feleire tekintettel a keresetének esetleges kiterjesztésére. Ezt követően érdemben kell a keresetet elbírálnia és a bizonyítási eljárást a szükséghez képest folytatnia, figyelemmel arra, hogy a korábban eljáró bíróságok már a kereset érdemi tárgyalásába bocsátkoztak.

A megismételt eljárásban a felperes a kereseti kérelmét változatlan tartalommal fenntartotta az I. rendű alperessel szemben, a II. rendű alperes vonatkozásában keresetét kiterjesztette; a II. rendű alperes tűrésre kötelezését kérte.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a II. rendű alperes érdemi nyilatkozatot nem tett.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2015. április 15. napján kelt 11.G.23.059/2013/40. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 1.460.500,- Ft perköltséget, megállapítva, hogy a felmerült költségeit a felperes maga viseli. Kötelezte továbbá arra, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 2.400.000,- Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Határozata indoklásában rögzítette, hogy a perben a Ptk. rendelkezéseit alkalmazta. Idézte a Ptk. 210. § (4) bekezdését. A felperes a keresetét arra alapította, hogy az I. rendű alperes nem új, hanem használt autóbust adott el részére. Az eljárás során beszerzett igazságügyi szakvéleményt aggálytalannak tartotta, és annak tartalma, valamint a per egyéb adatai alapján megállapította, hogy az autóbusz újnak minősül, mert azt a magyarországi forgalomba helyezését megelőzően sem ...országban, sem más országban nem helyezték forgalomba. Az a perbeli bizonyítás, hogy a ... Közlekedési Hatóság eredetileg engedélyezte-e az autóbusz közúti forgalomban való részvételét; nem járt eredménnyel, mert az elsőfokú bíróság által megkeresett spanyol bíróság az átvétel visszaigazolása ellenére a megkeresést nem teljesítette, annak indokát nem adta, a per befejezését a további várakozás nem késleltethette. A spanyol gyártó adatközlése alapján az állapítható meg, hogy a perbeli autóbusz 2002. szeptember 2. napján minőségvizsgálatot, majd 2003. április 7. napján végső minőségvizsgálatot végeztek, és nem tudható az, hogy ezalatt a kb. 7 hónap alatt az autóbusz ténylegesen részt vett-e a közúti forgalomban vagy sem. A szakértői vélemény csak valószínűsíteni tudta a valós futásteljesítményt az autóbusz Magyarországra érkezésekor, amely 16.128 km volt. E körülmény mellett azonban az autóbusz nem minősíthető használatnak, hiszen ezt a futást tényleges forgalomba helyezés nélkül érte el. A szakvélemény szerint, ha az autóbuszban az átadáskor 16.128 km volt, akkor az 2.748.000,- Ft értékcorrekciót okozhat, amely a 94.790.850,- Ft bruttó vételárhoz képest elenyésző; megközelítőleg 3 %. Mindezek alapján nem tartotta alaposnak a megtévesztésre történő hivatkozást, egyrészt mert nem nyert bizonyítást az, hogy az autóbusz nem új, másrészt a valószínűsíthető tényleges futásteljesítményhez igazodó értékcorrekció oly mértékben csekély, hogy az nem ad alapot a felperes részére történő bármilyen visszatérítésre.

Mellőzte újabb szakértő kirendelését, mert a perben beszerzett szakvélemény aggálytalan volt, a felperes által beszerzett magánszakvéleménnyel való összevetésre pedig nem volt szükség, mivel a magánszakvélemény sem tudta kétséget kizáróan és egyértelműen igazolni azt, hogy a perbeli autóbusz nem új, azaz használt. Mindezek alapján a felperes keresetét elutasította, mind az I., mind a II. rendű alperessel szemben. Az I. rendű alperes marasztalása hiányában a II. alperes tűrésre kötelezése sem fog helyt. A pereszt felperest kötelezte az I. rendű alperes ügyvédi munkadíjából, valamint az első- és másodfokon felmerült perköltsége megfizetésére; a II. rendű alperes vonatkozásában megállapította, hogy értékelhető perköltsége nem merült fel. A felperest kötelezte a

pervesztessége okán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával keresetének való helyt adást, valamint az I. és II. rendű alperesek perköltségben marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes bizonyítási indítványai körében teljes egészében figyelmen kívül hagyta azt a tény, hogy a spanyol közlekedési hatóság részére küldött megkeresésére az elsőfokú ítélet meghozataláig érdemi válasz nem érkezett. Ez a válasz érdemben befolyásolta volna az első fokon eljáró bíróság döntését; annak mellőzése az elsőfokú ítéletet megalapozatlanná teszi. Állította, hogy a még rendelkezésre álló szakértői vélemény alapján is tényként megállapítható az értékkülönbözet, amely önmagában nem adhatott alapot a felperesi kereset elutasítására. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság teljes egészében mellőzte a perben rendelkezésre álló szakértői véleménnyel kapcsolatban tett felperesi észrevételeket és másik szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványokat.

A II. rendű alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítéletnek a II. rendű alperesre vonatkozó perköltség tekintetében kérte annak megváltoztatását és a felperesnek a pervesztességére és a kereset elutasítására tekintettel a II. rendű alperes felmerült perköltségei megfizetésére kötelezését a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglalt mértékben.

Alaptalannak és iratellenesnek tartotta azt az ítéleti ténymegállapítást, hogy a II. rendű alperes a megismételt eljárásban érdemi nyilatkozatot nem tett. A II. rendű alperes 2014. május 28. napján A/2. számú melléklet szerinti nyilatkozatot, 2014. június 17. napján A/3. melléklet alapján érdemi ellenkérelmet terjesztett elő, amelyet az idő rövidsége okán faxon és postai úton is megküldött az elsőfokú bíróság részére. Ezt követően 2014. június 23. napján újabb érdemi nyilatkozatot A/4. számú melléklettel terjesztett elő, amelyet közvetlenül a felperes és az I. rendű alperesi jogi képviselője részére is megküldött. A 2014. június 18. napján tartott tárgyaláson, a 28. sorszámú jegyzőkönyvben II. rendű alperes részéről megjelent jogi képviselő, a jogtanácsos érdemi nyilatkozatot tett és okiratot csatolt. A II. rendű alperes érdemi nyilatkozatában jelezte, hogy amennyiben a felperes a II. rendű alperessel szemben a keresetétől eláll, úgy ebben az esetben a II. rendű alperes perköltségigényt nem kíván támasztani. További nyilatkozata szerint, amennyiben a felperes keresete a II. rendű alperes perben állása esetében csak a szállítási szerződés érvénytelenségére vonatkozik, úgy ebben az esetben a felperes kereseti kérelmének teljesítését nem ellenzi, amennyiben a felperes a II. rendű alperessel szemben nem kíván perköltség iránti igényt érvényesíteni. Hangsúlyozta, hogy a hivatkozott II. rendű alperesi írásbeli és szóbeli tárgyaláson tett nyilatkozatokra tekintettel a jogi képviselő eljárása alapján jogtanácsosi munkadíj merült fel. A Pp. 77. § és 78. § (2) bekezdése értelmében a perköltségről hivatalból kell dönten, kivéve, ha a pernyertes fél a perköltség tárgyában a határozathozatal mellőzését kéri. A perköltség tárgyában a II. rendű alperes nyilatkozata nem minősül határozathozatal mellőzésének.

Az I. rendű alperes a felperes fellebbezésére vonatkozó fellebbezési ellenkérelmében a megalapozott elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Kiemelte, hogy az eljárás során kirendelt igazságügyi szakértői vélemény és az egyéb periratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az autóbusz újnak minősül. A Nemzeti Közlekedési Hatóság igazolása, - amely közhiteles igazolásnak, közokiratnak minősül, - szerint a perbeli gépjármű nem használt. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek tudomása volt arról, hogy nem egy

egyedileg, a részére legyártott gépjárművet vásárol meg, hanem egy már legyártott jármű kerül részére átalakításra amely semmiképp nem eredményezi azt, hogy használt gépjárműről lenne szó.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem alapos, a II. rendű alperesnek az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó fellebbezése alapos.

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelve, helytálló következtetéssel utasította el a felperes keresetét.

A felperes másodlagos - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítására irányuló - fellebbezési kérelem tekintetében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak alapján megfelelően mérlegelte, és a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettség betartása mellett megfelelően indokolta, hogy miért nem tartott szükségesnek további bizonyítás; újabb szakértői vélemény beszerzését és a spanyol közlekedési hatóság ismételt megkeresését. A beszerzett igazságügyi szakértői véleményt aggálytalannal tartotta.

Erre tekintettel a fellebbezés alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte annak indokolását, hogy az újabb szakértő kirendelésre vonatkozó felperesi bizonyítási indítványt miért utasította el.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla nem látott olyan, a Pp. 252 § (2) bekezdésében foglalt okot, amely az elsőfokú ítélet hivatkozott jogszabályhely alapján történő hatályon kívül helyezését megalapozza.

A felperes elsődleges fellebbezése tartalma szerint az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányult, arra hivatkozással, hogy a beszerzett szakértői vélemény tartalma alapján is megállapítható értékkülönbözet.

A Fővárosi Ítéltábla a 14.Gf.40.476/2012/3. számú határozatában rögzítette, hogy a felperesnek - felhívást követően - a kereseti kérelme olyan tartalmi pontosítását kell előadnia, amely az érvénytelenség jogkövetkezményeként kért levonást lehetővé teszi, figyelemmel arra, hogy az ellenérték megfizetése az I. és II. rendű alperesek közötti szerződés alapján történt.

Az elsőfokú bíróság megfelelően felhívta a felperest keresete pontosítására, amely alapján a felperes a II. rendű alperest ugyan perbe vonta, azonban a kereseti kérelmét a korábbival egyezően változatlanul fenntartotta a Ptk. 210. § (4) bekezdése alapján, állítva, hogy az I. rendű alperes őt azzal tévesztette meg, hogy a perbeli szerződésben rögzítettekkel ellentétben nem új, hanem használt buszt adott el részére. Az alkalmazandó jogkövetkezményként a szerződés érvényessé nyilvánítása mellett az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás visszatérítését kérte, a II. rendű alperessel szemben pedig ennek tűrésére való kötelezését kérte.

A felperes változatlan kereseti kérelme alapján, az elsőfokú bíróság helyesen, a megismételt eljárásban azt vizsgálta, hogy igazolható-e a perbeli autóbusz vonatkozásában annak használt volta. Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy a perben az elsőfokú bíróság a beszerzett és rendelkezésre álló bizonyítékokat megfelelően, okszerűen értékelte, az aggálytalan kiegészített szakértői vélemény tartalma, a közhiteles nyilvántartás igazolása alapján az autóbusz nem minősül használatnak.

A perben az sem nyert - a rendelkezésre álló adatok alapján - igazolást, hogy az I. rendű alperes e tekintetben a felperest megtévesztette.

A Fővárosi Ítéltábla mindemellett rögzíti, hogy amennyiben a perbeli autóbusz használt volna, és ezáltal az I. rendű alperes felperest megtévesztő magtartása igazolható, a felperes és az I. rendű alperes közötti perbeli szerződés és abban az I. rendű alperes által vállalt kötelezettség alapján a felperes keresete nem teljesíthető. A felperes az I. rendű alperes felé vételárat nem fizetett.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében megalapozottnak tartotta.

A II. rendű alperes a fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban kifejtett és igazolt tevékenységei alapján perköltsége merült fel, amelyet az elsőfokú bíróság - eltérő álláspontja miatt - nem értékelt. Az ítéltábla a II. rendű alperes elsőfokú eljárásban kifejtett és igazolt tevékenysége alapján a részére járó perköltség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2)-(6) bekezdéseiben foglaltak alapján, mérlegessel, a rendelkező rész szerinti mértékben állapította meg.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján részben - a perköltség tekintetében - megváltoztatta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a II. rendű alperes fellebbezése a perköltség vonatkozásában eredményes, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § szerint alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdésében és a már hivatkozott 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2)-(5)-(6) bekezdése alapján a rendelkező rész szerinti másodfokú perköltségről határozott.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetékről a Pp. 78. § (1) bekezdésén túl, az Itv. 59. § (1) bekezdése, 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2016. év február hó 4. napján

. Ócsai Beatrix s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

. Buglyó Gabriella s.k.
bíró

Dr. Sándor Ottó s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő